

A kisteleki kisdedóvóban két óvó bácsi is dolgozik

A GYERMEKNEVELÉSHEZ FÉRFI IS KELL

■ A kiscsoportosokkal Horváth Attila foglalkozik

FOTÓK: SEGESVÁRI CSABA

A kisteleki Szivárvány Óvoda az egyetlen Csongrád megyében, ahol két óvó bácsi is dolgozik: Horváth Attila jelenleg kiscsoportosokkal foglalkozik, Sejben József pedig tagintézmény-vezető. Mindketten a szarvasi Tessedik Sámuel Főiskola óvónőképző intézetébe jártak, az ópusztaszeri oviban kezdtek el kisgyermekkel foglalkozni, és mindkettőjüknek két gyermeke van.

JUHÁSZ LÁSZLÓ

A kisteleki oviba délelőtt érkezünk. Horváth Attila kiscsoportosai a legkevésbé sem lepődtek meg a vendégek látán. Míg az óvó bácsi énekel és gitározott, a Szivárvány ovi legkisebb lakói adni kezdték magukat: volt, aki gyorsabban kezdett táncolni, másvalaki hangosabban kezdett énekelni, és olyan gyerkőc is akadt, aki a nálunk lévő filmfelvevőt felfedezve megigazította ruháját.

A csoport életét firtató kérdések helyett néhány ovis félénken inkább a játékaikat választotta, ám a kiscsoport „dumagépei” – mondandókat meg sem várva – mesélni kezdtek. A kötelező bemutatkozás után szó esett a Szivárvány életről, a kedvenc foglalkozásokról, mesékről, a Megasztárról. Attila óvó bácsi közben tolmácsol, helyettünk is kérdezett, és ami a legfontosabb: mindenkire figyelt.

Horváth Attila – akit 14 éve folyamatosan kisgyermekes vesznek körül – szerencsésnek érzi magát, hiszen eddig minden csoportjával 3-4 éven át, azaz a kiscsoporttól a nagycsoportig foglalkozhatott. Az óvó bácsi szerint az óvodáskor kezdetén három dolog fontos igazán: zene, mese és sport.

Zene, mese és sport

A gyerekeknek nem kell különösebben követelniük a zenét, kapják nagy adagokban. Reggel arra érkeznek, hogy kezemből a gitár, és eléneklünk közösen négy-öt dalt. A zenének hihetetlen mértékű feszültségoldó hatása van, ennek köszönhetően szinte zökenőmentes a legkisebbek beszoktatása is. Ezekkel a gyerekekkel csak szeptember óta foglalkozom.

Az óvó bácsi elmesélte: Kisteleken működik egy művészeti általános iskola, ahol korábban nem indítottak gitár

BÖLCSI IS. A kisteleki óvodát a korábbi bölcsődéből alakították ki. Jelenleg négy csoport, 110 kisgyerek birtokolja a Szivárvány Óvoda termet, udvarát. Az intézményben a két óvóbácsi mellett hét óvó néni foglalkozik a gyerekekkel. A régi épülethez tavaly építettek hozzá egy új szárnyat, most ott működik a kisteleki bölcsőde.

vagy bármilyen más hangszeres szakot, ám most már ilyen is létezik, és számtalan volt ovisa indult el ezen az úton.

– Ez a pálya rendkívül személyiségfüggő: a pedagógus csak azt sugározza magából, ami a sajátja. Én világeletemben kézilabdáztam, fociztam, és már most látom, a sport szeretete is átadódik a gyerekeknek – meséli az

Hatan a megyében

Csongrád megyében jelenleg hat óvó bácsi dolgozik: ketten a megyeszékhelyen, ketten Kisteleken, egy óvó bácsi Ópusztaszeren, egy pedig Balástyán foglalkozik a legkisebbekkel. A szarvasi óvónőképző főiskolán a hallgatóknak körülbelül 5 százaléka férfi.

óvó bácsi, aki egyébként azt vallja: kiscsoportosoknak nem kell nagy testnevelés, elég az udvari mozgás, mászókázás, futkározás.

Attila korosztálya annak idején az általános iskola közepén kezdte a sportot, itt viszont már most léteznek ofifoci is, vagyis a Szivárvány elkezdte a kisteleki Ronaldinhók kinevelését. Emellett persze mindennap tartanak egy kicsi játékos mozgást, ugrálást, birkózást, de a kiscsoportosok élete egyelőre arról szól, hogy jól érezzék magukat az óvodában.

Sejben Józseffel, a kisteleki óvoda vezetőjével irodájában beszélgettünk. A falon hivatalos papírok, mellettük gyerekrajzok. Persze a gyerekrajzokból van több. Az óvoda életről, működéséről olyan lelkesedéssel mesél, mintha mindig is a világ legegyértelműbb életcélja lett volna számára, hogy gyermekpedagógusnak áll.

Óvó néni, óvó bácsi

– Véletlen folytán kerültünk Ópusztaszeren gyerekek közelébe. Mégis az az egy-két esztendő életem egyik legmeghatározóbb időszaka. Miután elkezdtük az „óvóbácsiskodást”, sosem éreztem kételyt, hogy egyáltalán alkalmas vagyok-e erre a feladatra.

Az intézményvezető szerint a kezdeti megilletődöttség Kisteleken már rég-rég elmúlt: a szülők természetesnek veszik, hogy az óvó néni itt óvó bácsik. – Komolyabb fenntartásokat a szülők részéről kezdetekben sem éreztem, sőt rengeteg szeretetet és kedvességet kapok tőlük. És persze a gyerekektől.

Sejben József az egyik radikálisabb feminista nézetről hallva – ami szerint egy gyermek felneveléséhez az anyuka is tökéletesen elegendő – csak csóválja a fejét. – Az az egészséges, ha az anya mellett az apa is jelen van. Éppen elég csonka családot látok, és minden esetben észrevehető, hogy mennyire hiányzik a kicsinek az apaminta. Ha kell az oviba óvó bácsi, akkor már csak ezért is kell. A mintakövetés miatt. Egy csoportban az lenne az ideális, ha egy férfi

és egy nő foglalkozna a gyerekekkel.

Sejben szerint egy apa más szemmel látja a gyermekét, az élet reális, gyakorlatias dolgait tanítja meg neki. Ahogy az óvó bácsik mondják: nem lehetnek anyák, sosem lehetnek elsők, de ha már arra törekszenek, hogy a lehető legjobb másodikok legyenek, azzal már rosszat nem tesznek a gyerekeknek.

Főállású anyának miniszteri bért

A vezető szerint rendkívül nagy felelősség hárul az óvodákban dolgozókra, a főállású anyákra viszont még na-

OVIBLOG.

„Mocorgott bennem a hova tovább is, de igazából csak abban voltam biztos, hogy mi nem akarok lenni. Az óvodapedagógiai pálya felsejlett bennem – ha nő lennék, talán ezt választanám, de férfinak teremtődtem...” – emlékszik vissza a kezdetekre Horváth Attila blogjában a delmagyar.hu-n. „...Végül Ópusztaszeren kötöttem ki, ahol napközis állás nem volt, ám az oviban két hely is üresen tátongott. Rábólintottam, ami kissé zavarba hozta az igazgatót, hirtelenjében annyit mondott: felhívja a megyét, lehetséges-e férfiként dolgozunk”. „...Szeptember elsején izgatottan ültem fel a reggeli buszra, hiszen ovis ballagásom óta nem voltam tagja a törpék intézményének”. „...Mosolyogva fogadtak, az első történet egy balatoni kirándulásról szólt, amit Emese mesélt, hogy ő akkora hajót látott, mint egy gép... Óvodáskarrierem valahogy így kezdődött 1988-ban...”

gyobb. A megbecsülésük és a támogatásuk viszont ezzel fordítottan arányos. Sejben szerint egy főállású anyának legalább annyi fizetést kellene kapnia, mint egy miniszternek.

A januári hidegben Attila óvó bácsi kiscsoportosai már a szabadban rohangálnak, hintáznak, mászókáznak. Az óvó bácsi az egyik kislány ujjain igazítja meg a kesztyűt. Figyelem a mozdulatait. Egészen biztosan másképpen csinálja, mint egy óvó néni, ám az biztos: semmi sem kevesebb szeretettel.

további FOTÓK a témáról az interneten! www.delmagyar.hu

SZÍV ERNŐ

A könyvjelző

Milyen érdekes, hogy a könyvre, amelyben arra a könyvjelzőre leltem a minap, már nem emlékszem. Bizony, kitüntetett helyzetben megeshet, hogy a könyvjelző érdekesebb dologgá válik, mint a regény. A könyvjelző bosszút áll minden megaláztatásért, semmibe vételért! Pontosan emlékszem, hol álltam az antikváriumban, az ábécé első két sarokpolcánál, az A és az E betűs szerzők előtt. A központi antikváriumban történt, a körüton sértődötten csattogtak a villamosok, esett is valami szürkéség, esőnek nevezik az ilyesmi égi levet.

Levettem egy könyvet a polcra, s most, ahogy erről beszámolok, igen jellemzőnek vélem, hogy nem emlékszem, miféle könyv lehetett az. A könyvjelzőre azonban emlékszem. A könyvjelző valahová a könyv közepébe volt csúsztatva, a könyv pontosan rányílt. Szokványos kis cetli, rajta a felirat.

„Kálmán, elég, nem mehet így tovább!”

A könyvet félig olvasták, és a könyvjelzőt ez a Kálmán vagy egy nő használta. Mert a citált mondatot nő írta, láttam a betűk formájából. Ha Kálmán megkapta a cetlit, akkor ő olvasta a könyvet, a papírt nem akarta eldobni, sőt azzal jelölte az aktuális olvasmányát. Aztán ki tudja, miért, a könyvjelzőt mindig figyelmeztette, el akarta hagyni ezt a férfit. Aztán meghalt, és Kálmán még él, ő temette el a könyv gazdáját, ezt a szomorú nőt, és a könyveit antikváriumba hordta, végül is mindegy, annyi változat lehetséges.

Bizonyos írók gyökeresen megváltoznak, amikor végre olyan könyvük lesz, amelyek igazi selyem anyagú, enyhén rojtos végű könyvjelzővel is bírnak. Ezek az írók, megfigyeltem, ezáltal olyan kérdésekben is magabiztosan nyilatkoznak, melyek hallatán né-

hány hónapja meg se mertek nyikkanni. Lehajtották a fejüket, vörös volt az arcuk, dadogtak. De most már tudják a világvalóság okát, a nemzet felemelkedésének zálogát, a jó regény titkát!

Takarékos filozófiai eljárás, amikor a könyv testében van, azaz maga a könyv teste a könyvjelző, leggyakrabban a borító behajtható füle. Máskor a lapok felső sarkát hajtogatjuk be. Ezek bizony nem elegáns megoldások.

Számon tartunk két könyvjelzős megoldást, amiért a könyvtáros kisasszonyok, akik pedig béketűrő és megértő lények, ütnek. Már az sincsen rendben, amikor valaki grafitceruzával, golyóstollal a kezében olvas, s míg így tesz, húzgál, kérdőjelez és satiroz is, vagy éppen a sorok melletti fehér sávba jegyzeti az ostoba és pökhendi megjegyzéseit. A könyvtárosok a fejüket fogják. Csikorgatják a fogukat. De talán még nem ütnek. Ám az már kiveri a biztosítékot, amikor a ceruza, a toll a könyv testében marad, és az olvasmányt így hajtják be. Ez körülbelül olyan megoldás, mintha a tisztelt olvasónak le kellene nyelnie egy méterrudat, majd arra kérnék, aludjon egy kicsit. A könyv csúnyán deformálódik, a lapjai elnyomódnak, a könyv benáságra ítéltetik.

Azért a megoldásért viszont már talán lőnek is a könyvtárosok, amikor a két szép, ritkán festett szemükkel azt látják, hogy az olvasó hasra fordítja a könyvet, s úgy helyezi le az asztalra. Az ilyen könyvnek megroppan a gerince, és a lapjai hamarosan hullani kezdenek. Csúf, gonosz megoldás.

Általában tudós férfiak élnek a sokszorosított könyvjelző használatával. Ez tradicionális megoldás. Egy könyv megjegyzendő, vitára ingerlő passzusaihoz hosszú és vékony, többnyire fehér cédulákat tűznek a tudós urak. A könyv a polcon úgy néz ki, mint egy hősi vitéz a harcmezőn, akinek a testéből negyven-ötven kard áll ki. Egy ilyen mértékű becédulázás azért is elmés megoldás, mert a professzor soha nem fogja megtalálni azt a féldoldalt, amit éppen keres, következőképpen újra el kell olvasnia az egész könyvet, és ha olvassa, újra cédulázni fog, újabb könyvjelzőket tűz a könyv lapjai közé, amiben így aztán már nyolcvan, száz jelzés mutatja az utat.

Gyakran bizonyos ereklyék szolgálnak könyvjelzőnek. Az író-olvasó találkozó elcsent cipőtalpbetét, a dedikálás közben ügyesen lenyisszantott írói balcopf, sőt olyan olvasóval is talál-

koztam már, aki kedvenc írójának a fülét szerezte meg egy szenvedélyes irodalmi esten, mentolos körömmöllővel működött, az író csak egy hét múlva vette észre, hogy nem tudja megmosni a jobb fülét, szegény, addigra már bottal üthette a füle nyomát. Ha tudta volna, hogy az boldogan lapul a legújabb regényének száz és százegyedik oldala között!

Képeslapok, régi pénzek, szalvéták, préselt virágok, múzeumi cetlikre festett egyiptomi királynők, művészarc képek vagy szecessziós virágfutamok ábráival díszítettek is lehetnek a könyvjelzők.

De vajon szerethetjük-e a könyvjelzőt?

Mert olyan ő, mint korlát a szakadék fölött. Ha átérsz a túlpartra, emlékszel-e még rá? Vagy mint a turistaút jelzései, emlékszel rájuk a menedékház kandallójánál rumozgatva? Olyanok ők, mint kihunytt tűzhelyek az erdőben, nos, újra itt vagyok, indulhatunk. Emlékszel a hamura, ami utánad maradt?

A könyvjelző maga a „semmi kéz”, ahogy Tandori mondta egy gyönyörű versében. Minden tisztelem azoké az olvasóké, akiknek állandó könyvjelzője van. Biztosan nincsenek sokan. Mert elolvastuk azt a csodálatos, azt a szörnyen bonolyott regényt, és nem emlékszünk, hogy hány helyre illesztettük a lapok közé a jelzőt, hány helyen álmosodtunk és fáradtunk el, hány helyen untuk meg a hősök tipródását, lett vége az erőnknek, a kitartásunknak, a figyelmünknek. Ha valahová megérkezünk, nem emlékszünk az útjelző táblákra, melyek végigsegítettek bennünket az úton. Az útjelző tábláknak nincs története, kívül vannak ők szüzsén, cselekményen, dramaturgián, közlekedési rendszabályokon! Akár a könyvjelzők!

Nem, nem vettem ki a könyvből a Kálmánnak szánt cetlit. Azt gondoltam, e cédula éppúgy a regényhez tartozik, mint az olvasója, a betiltója, a kritikusa, az írója. A lapocskát visszacsúsztattam a lapok közé. Templomból nem lopunk Jézust, legföljebb perselypénzt!

Aztán eszembe jutott az a vidéki könyvtáros-konferencia, melyet az előadó így fejezett be, idézem: „Gondolják meg, kollégák, hát nem mi, könyvtárosok vagyunk a könyvjelzők?”

És én láttam, hogy a könyvtárosok meggondolják. Egytől egyig, öregek, fiatalok, nők és férfiak, mind azon tűnődtek, hová, hányadik oldalra vannak szúrva, mennyi pillantást kell még elvezetniük az utolsó mondatig, az utolsó mondaton sötétlő utolsó pontig.